

Tidsdifferensierte takster er vinn-vinn for kollektivtransporten

- Mulighet for økt antall reiser og redusert skatteunderskudd

Transportforum, 11. januar 2018

Kristine Wika Haraldsen og Mari Betanzo

Agenda

1. Bakgrunn: Hvorfor er det behov for mer effektiv prising?
2. Eksempel 1: Tidsdifferensierte takster
3. Eksempel 2: Endring i statlige rabattordninger
4. Oppsummert

Kollektivtransporten står overfor store utfordringer i årene som kommer

- Nullvekst i biltrafikken vil gi flere kollektivreiser og økt finansieringsbehov
- Nullvekstmålet kan gi **2,7 mrd kroner** i økte årlige kostnader i Bergen og Oslo
- Effektiv prising kan gi både flere passasjerer og redusere kostnadene

Effektiv prising kan være et viktig virkemiddel for å nå nullvekstmålet innenfor mer realistiske økonomiske rammer

Hva innebærer mer effektiv prising?

- De **dyreste** og **minst priskänsliga** trafikantene skal betale mer for reisen
- Rushtrafikken har de minst prisfølsomme trafikantene...
- ...samtidig som kostnadene i rush er nesten dobbelt så høy som utenfor rush

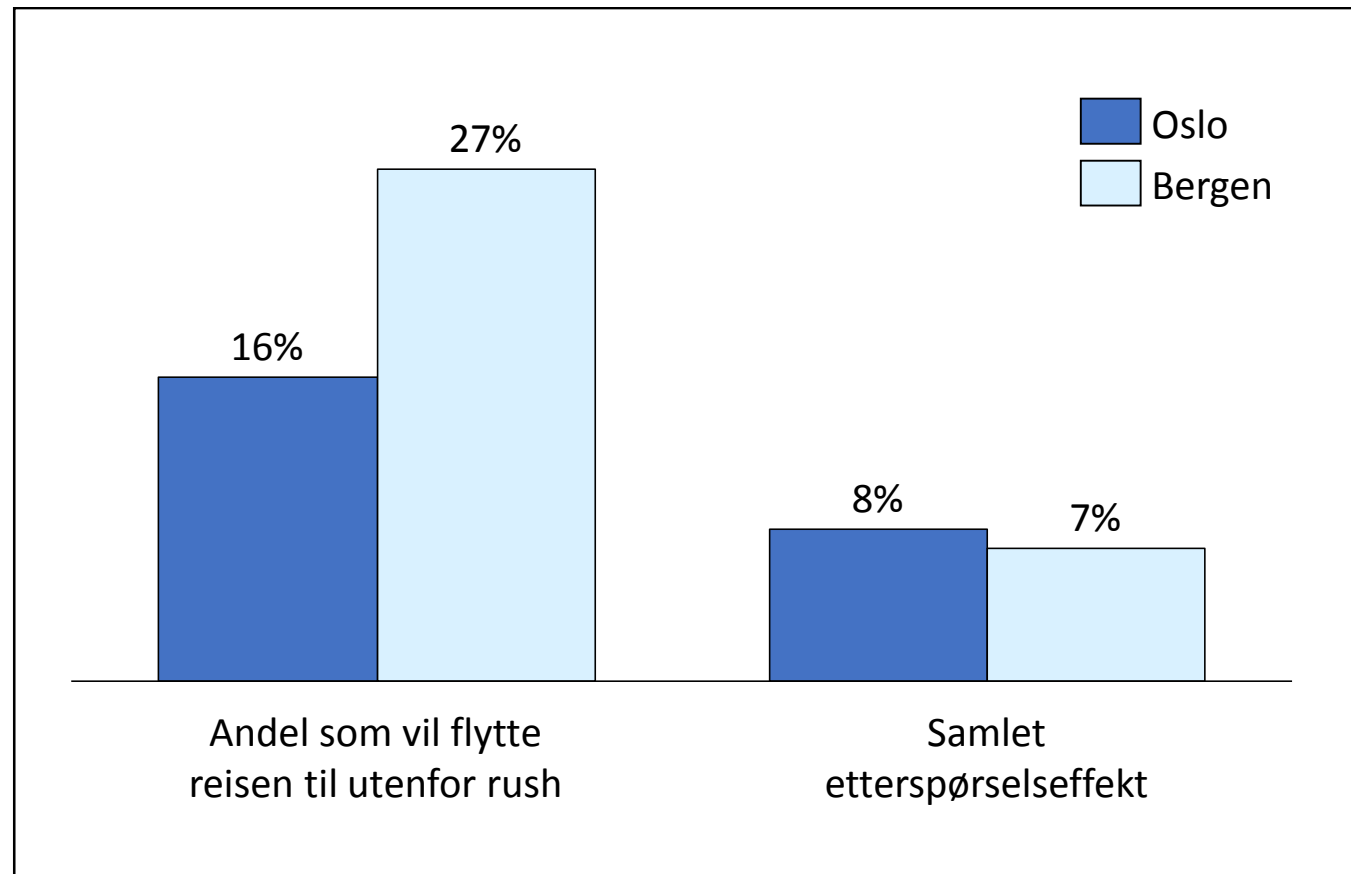
En mer effektiv prising betyr at rushtidsreisene får høyere takst enn reiser gjennomført utenfor rush

Agenda

1. Bakgrunn: Hvorfor er det behov for mer effektiv prising?
2. Eksempel 1: Tidsdifferensierte takster
3. Eksempel 2: Endring i statlige rabattordninger
4. Oppsummert

En rabatt på 30% utenfor rush kan gi 7-8 % flere reiser...

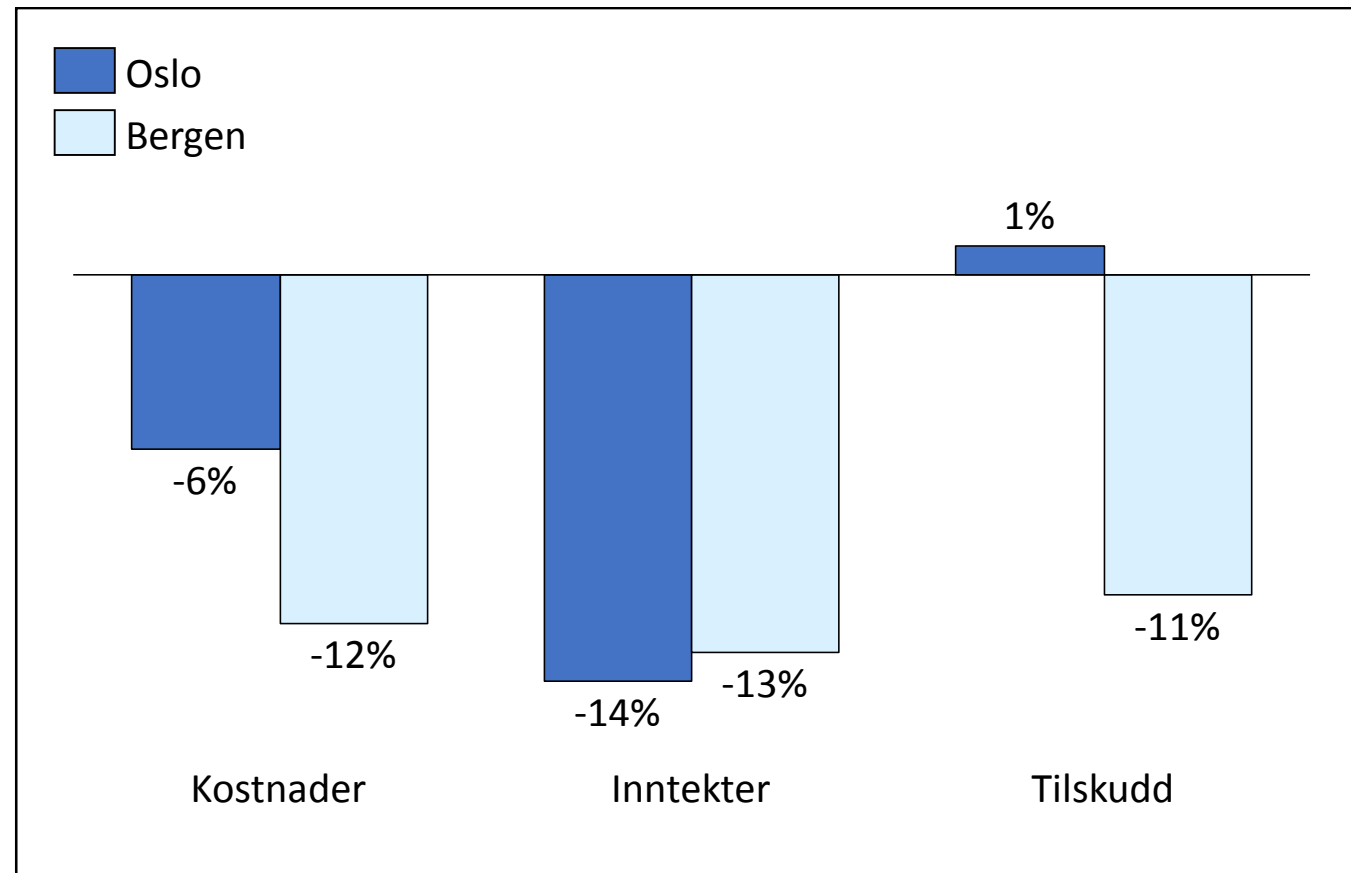
Overførings- og etterspørselseffekter ved 30 % rabatt utenfor rush:

- Lavere takst gir en positiv etterspørselseffekt på 7-8 %, men reduserer samtidig inntektsgrunnlaget
- ***Er kostnadseffekten stor nok til å veie opp for reduksjon i inntektsgrunnlaget?***

... i tillegg kan tilskuddsbehovet reduseres – selv uten å øke takstene for noen

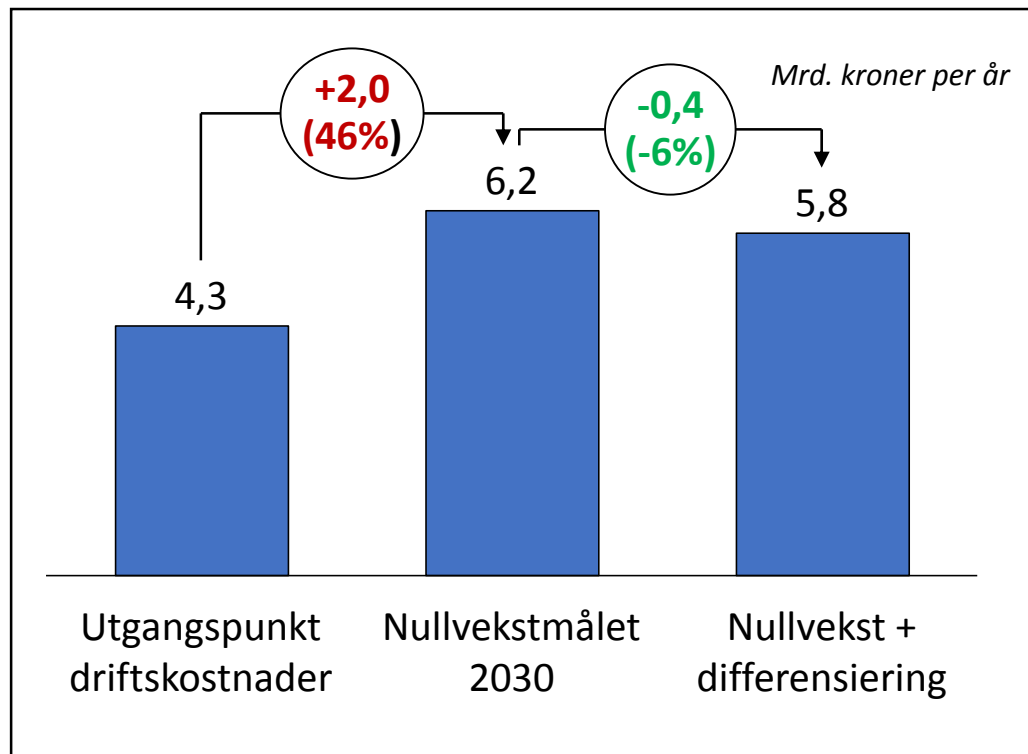
Økonomiske konsekvenser av rabatten:

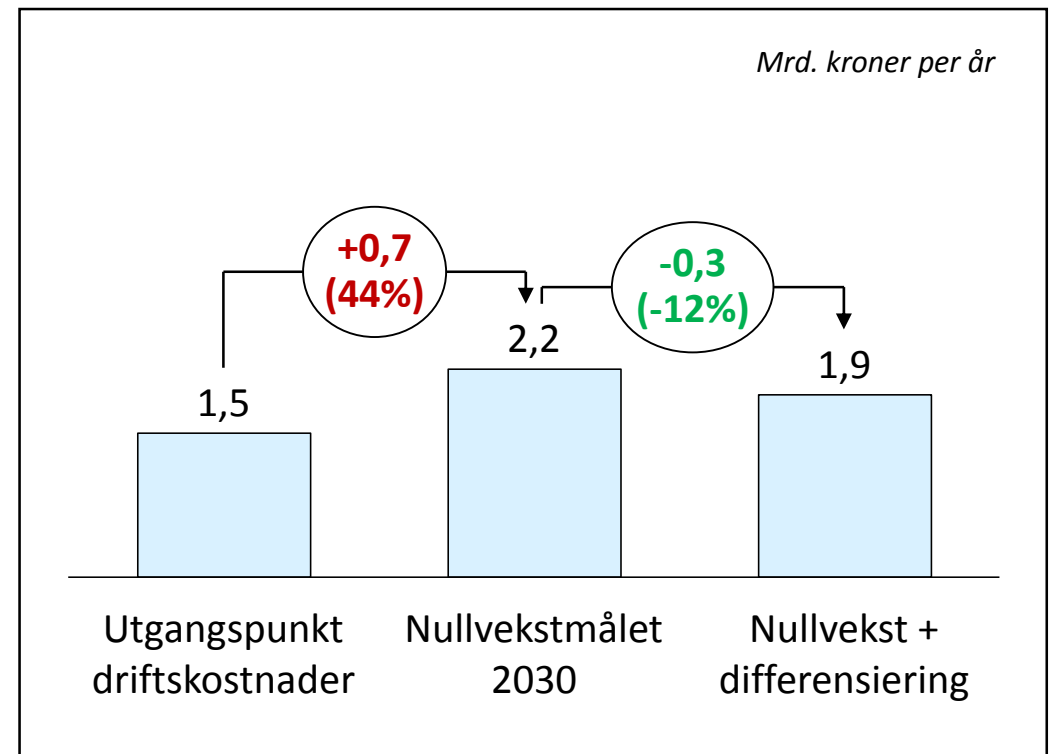
- I Bergen kan endringen redusere tilskuddet med omtrent 100 millioner kroner
- I Oslo er tilskuddet omtrent uendret
- Mulig å øke antall reiser uten at tilskuddet øker

Tidsdifferensierte takster kan redusere kostnadene ved å nå nullvekstmålet med 700 mill. kr i Bergen og Oslo

Reduksjon i kostnader knyttet til nullvekstmålet.
Eksempel for Oslo byområde:

Reduksjon i kostnader knyttet til nullvekstmålet.
Eksempel for Bergen byområde:

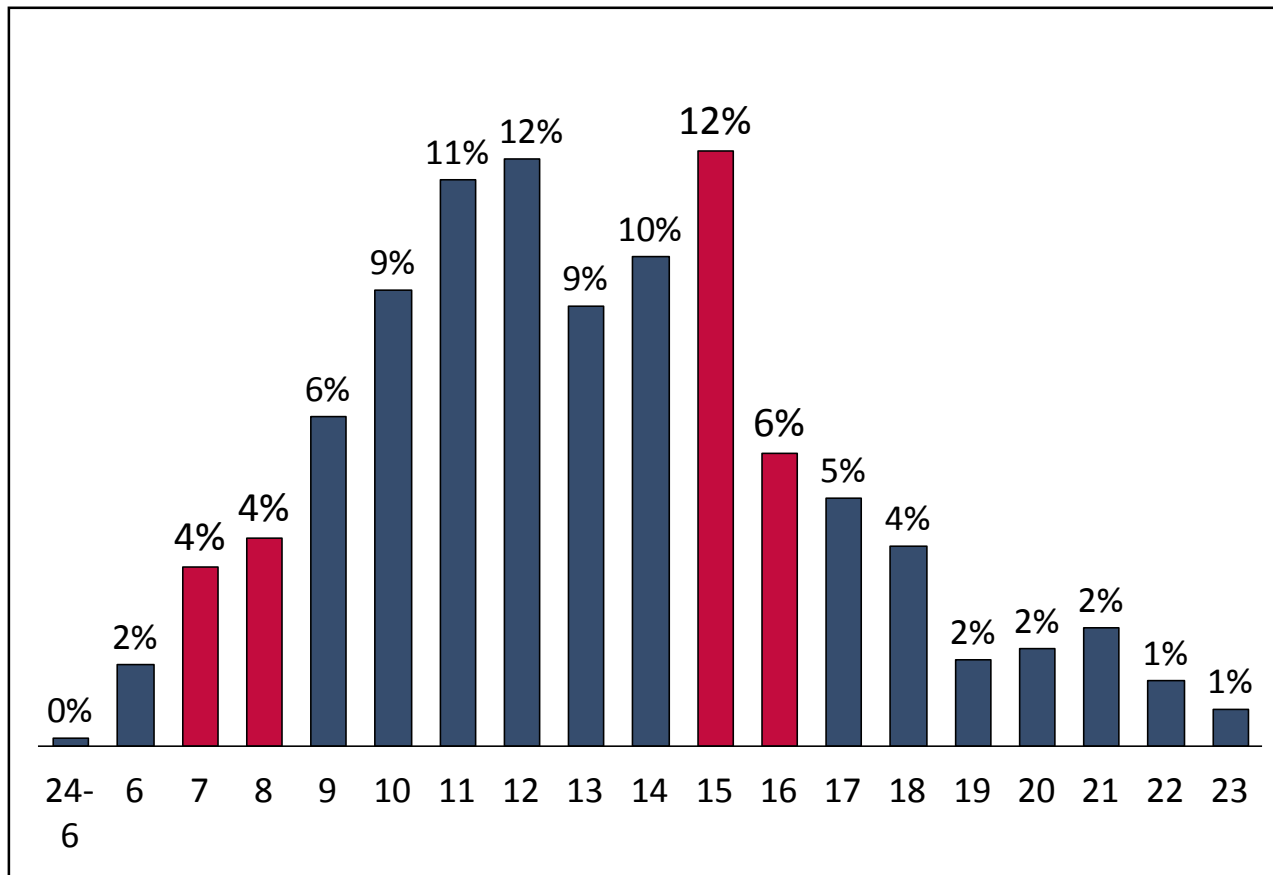

Agenda

1. Bakgrunn: Hvorfor er det behov for mer effektiv prising?
2. Eksempel 1: Tidsdifferensierte takster
3. Eksempel 2: Endring i statlige rabattordninger
4. Oppsummert

Det er svekket grunnlag for pensionärsrabatten og relativt mange seniorreiser gjennomføres i rushtiden

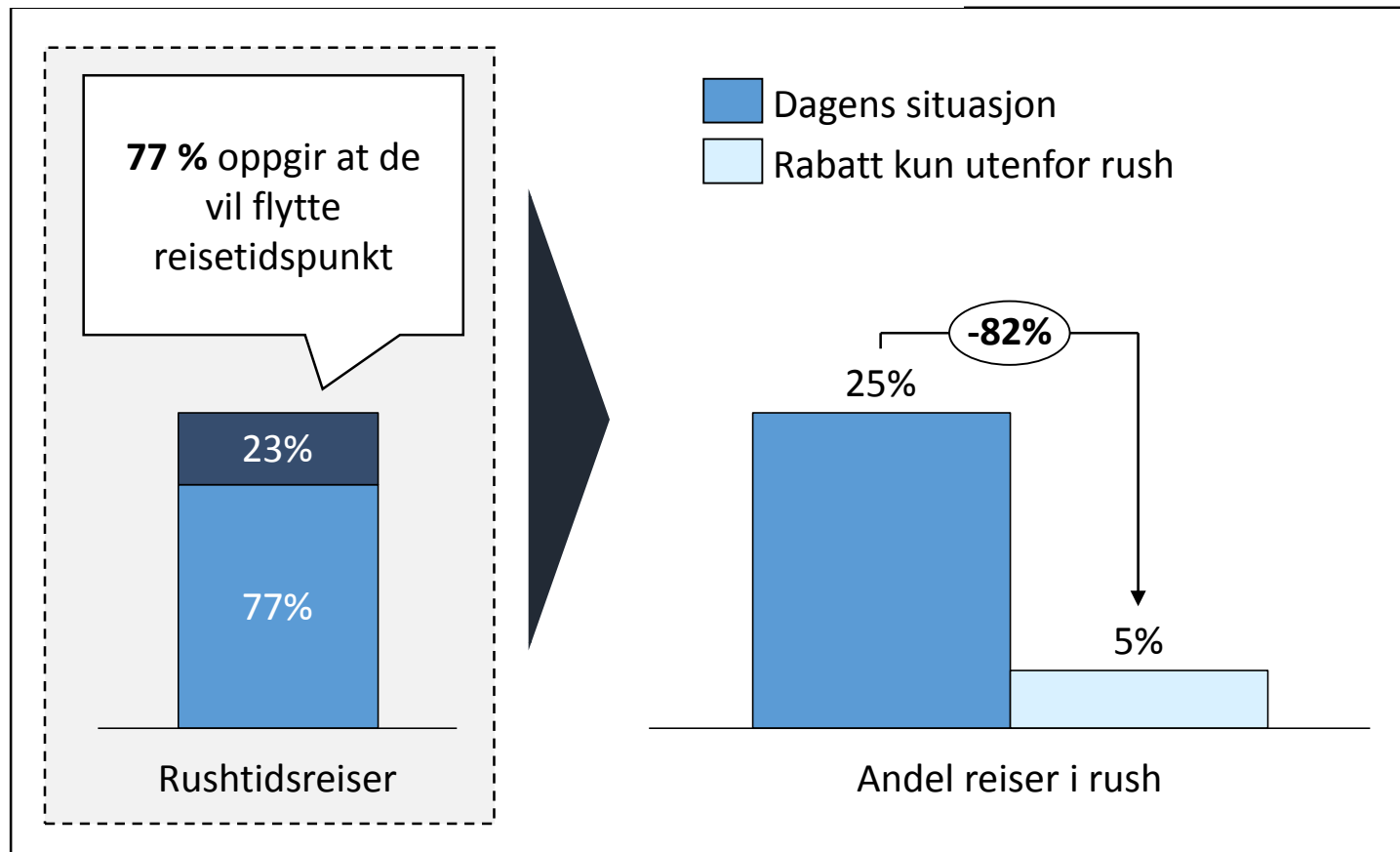
Fordeling av seniorreiser utover døgnet:

- Omtrent 25 % av reisene er i rushtiden
- Utgjør 5% av alle rushtidsreiser
- Potensial knyttet til å flytte seniorreiser utenfor de dyreste rushtimene

En relativt stor andel av seniorenne oppgir at de ville valgt et rimeligere produkt som kun gjelder utenfor rush

Overføringseffekter ved ordinær pris i rush:

- 82% av de eldres rushtidsreiser forsvinner
- Dette reduserer totalt antall rushtidsreiser med 3%
- Frigjør kapasitet til tvungne trafikanter og fremtidig trafikkvekst

Agenda

1. Bakgrunn: Hvorfor er det behov for mer effektiv prising?
2. Eksempel 1: Tidsdifferensierte takster
3. Eksempel 2: Endring i statlige rabattordninger
4. Oppsummert

Oppsummering

- Stort potensial for tidsdifferensierte takster
 - Mange har muligheter for å endre reisetidspunkt
 - Mulig å oppnå reisevekst og samtidig redusere tilskuddsbehovet
 - Kan betydelig redusere kostnadsøkningen knyttet til nullvekstmålet
- Må vurdere om honnørrabatt bare skal gjelde utenfor rushtrafikken
 - 25 prosent reiser i rushet i dag og mange kan endre reisetidspunkt
 - Kan fjerne 82 prosent av seniorenas rushtidsreiser
 - Frigjør kapasitet til fremtidig vekst
- Tiltakene gir en mer effektiv prising som bidrar til at nullvekstmålet kan nås til en lavere kostnad

Takk for oppmerksomheten!

- «*Et harmonisert nasjonalt takstsystem – muligheter for økt attraktivitet og bruk av kollektivtransport?»*»
 - *UA-rapport 86/2016*
- «*Tidsdifferensierte takster: Vinn-vinn for kollektivtransporten*»
 - *Samferdsel.toi.no, 7.8.2017*
- Kontakt: kwh@urbanet.no

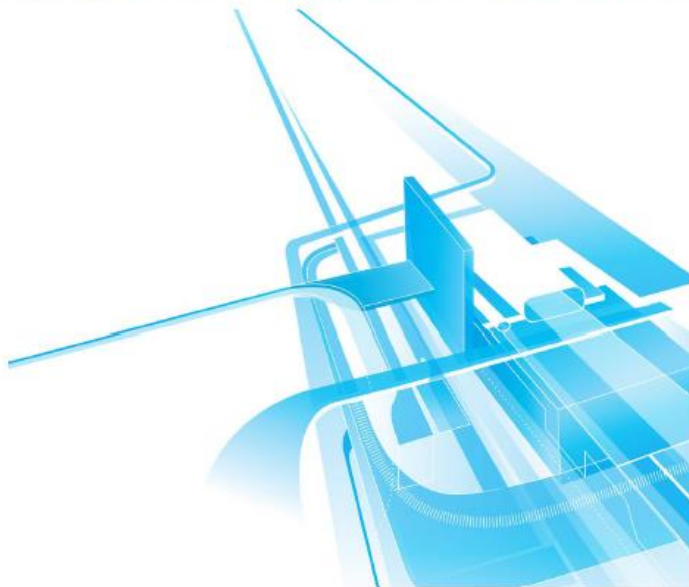
Rapport

X/2016

Torbjörn Eriksson
Kristine Wika Haraldsen
Mats Johansson

Prisprojekt **Värmland** 2016

Analys av möjligheter att effektivisera pris-/taxesystemet i Värmlands län med syfte att förbättra ekonomiskt resultatet och ökat resande

Rapport

X/2016

Torbjörn Eriksson
Kristine Wika Haraldsen
Mats Johansson

Karlstadsbuss

Prisstudie – **Analys och förslag till åtgärder för att öka resandet och förbättra ekonomiskt resultat genom ett aktivt användande av prisinstrumentet**

